

Egen älskade hustru!

Jag brunnade redan i mitt sista bref öfver att jag på så länge ej erhållit något bref från dig, men i går afton fick jag bref såväl af dig som Mamma och Sascha, de voro båda daterade den 30 Oktober.

Tidningen medföljde äfven, och af den såg jag att du ej länge behöfde oroas öfver mitt öde, emedan Dagbladet af den 30 Okt. redan uppräknade de sårade officerarne.

I mitt bref af den 27 Okt. försökte jag redogöra så utförligt jag kunde om affären vid Gorny, jag var så upptagen af mitt eget kompani att jag ej hade tid observera huru de andra betedde sig. 1^a och 4^e komp. fördes dessutom middagstiden längre bort, Lifgrenadiererne till förstärkning, och 2^a komp. blef uti en hålväg till venster om mig, der Sundman förde befälet. I allmänhet kan man säga att soldaterna vid alla trupper först häpnade när den första skuren af kulor kom öfver oss, och inte hade de just lust att gå fram, men Officerarne har så mycket jag hört, uppfört sig tappert, hela tiden hållit sig framför, och snart nog glömde äfven soldaterna faran. Huru säkert våra sköto har jag svårt att bestämma, nog låg det turkar några rader på hvarandra i vallgrafven, men hvem som träffat dem kan jag ej afgöra, då det sköts från flere hål. Något annat än den röda mössan såg man ej, och det dessutom endast på ögonblick. Hela affären var oss emellan sagdt skamlöst förd, ifrån alla sidor fördes vi på engång emot redutten. Artilleriet hade knappast öppnat eld, så fördes vi framåt, d.v.s. brigaden. Då marken var fullkomligt jemn, hafva vi endast Turkarnas oskicklighet att tacka för det jemförelsevis lilla antalet sårade. 1^a och 2^a bataljonerna svängde snart tvertöfver Sofia vägen, och fingo betäckning af några kullar, 4^e bataljon drog sig äfven till höger, och vi hade ensamne en lång front af redutten emot oss. Utom redutten fanns det ännu ett litet utanverk som beströk Sofia vägen och den enda långa hålväg som på 100 å 200 steg slingrade sig långsmed vägen. Hade ej Lifgrenadiererne, som avancerade ifrån densidan, utan att vänta på artilleriet, stormat, och efter par misslyckade försök äfven tagit verket, så hade vi kommit under en förfärlig korseld. Vid stormningen hade kapten Hammar och 4 andra officerare rusat fram, endast den yngsta kom lefvande derifrån. Midt emot oss attackerade Finländarna och Pavluckerna, äfven de försökte sig några gånger emot redutten, men kommo ej in, förrän hvita flaggan var hissad. Moskovska reg. kom senare upp ifrån reserven oss till förstärkning, och middagstiden voro de

* Marys morbror Alexander v. Daehm

Nr. 11, forts.

blandade med vår kedja, utom på det ställe der jag var, ty de som försökte komma dit stupade alla några steg ifrån mig. Af tidningarna ser jag att turkarne två gånger skulle hissat hvit flagg, och derpå skjutit på oss. Det är ej sannt, en gång kom flaggan upp, och då hela vår linje utför, denna signal besvarades med ett dundrande hurra, togo Finl. och Pavl. det för signal till stormning, hurrade till och bröto in i redutten, skjutande på de hoppackade turkarne. Dessa vände ryggen till och en hop på 3 å 400 stormade ut ifrån ett hörn 150 steg ifrån mig, om för att fly eller gifva sig, vill jag lemna osagdt. Jag antog att det senare var meningen och förbjöd mina att skjuta, men Moskoviterne och Ismailofska reg. som rusat fram ifrån reserven, gäfvö den ena salivan efter den andra, så hela platsen var beströdd med sårade, hvilka alla fingo nådastöten med bajonett.

Värre än allt detta var likväl det anfall, som samtidigt gjordes af Jägarene mot Felisch, några verst längre åt Sofia, och hvarom någon redogörelse ej synt i tidningarna. Regimentet skickades dit med befallning att hvad det än kostade taga byn, och så väl hade rekognoceringarna utförts att man ej visste att Felisch var ännu starkare befästadt än Gorny **Dubniak**. Ettusen femtio stupade eller sårades, och endast 300 af de sårade fingo de med sig, resten nedhöggos i deras åsyn. För att stryka öfver misstaget fingo Jägarna höra, att det var dem vi hade att tacka för att Gorny affären lyckats. Några dagar senare, togs redutten vid Felisch efter 2 timmars artilleristrid, utan några förluster.

Vår nya chef Gurko behagar mig särdeles, finge han råda gick det nog raskare, men hans ställning lär ej vara särdeles behaglig. Utom att han har en mängd afundsmän, finnes det i Gardeskorpsen personer äldre i tjensten. Jag har hört att han i går för samtliga högre Chefer läst lagen i klara ord, bland annat sagt dem, att hört det trupperna klaga öfver dålig föda, öfveransträngning etc. Om någon trupp verkligen var af den åsigten, skulle han gerna lemna den i djupaste reserv. Han hade dessutom hört att Officerarne tilltrorde honom förnåga att föra befälet, derom skulle det vara säkrast att låta framtiden dömma.

Vi hafva småningom kommit i temmeligen spändt förhållande till vår brigad Chef Ellis, som ifrån första stund visat sig vara ofördelaktigt stämd emot oss. Det tycks vara en småsint stackare, hvilket är bra ledsamt ty han kan ändå skada oss mycket. På hvarje steg förargar han sig öfver att vi i ekonomiskt afseende äro annorlunda ställda än de andra bataljonerna, och låter oss ^{genom}ståndiga, skamlöst småaktiga anmärkningar. Sålänge Ramsay var här höll han sig likväl inom

anständighetens gränser, men nu är det endast att hoppas det Procopé, som är en förständig karl och ej blyg af sig, skall få bugt på honom.

Huru länge vi blifva här är okänt, troligtvis för att blanda bort korten, hafva vi fått befallning att bygga oss jordkolor. Vädret är utmärkt vackert, utom att det om morgnarna är hårdfruset. Helsotillståndet ej särdeles tillfredställande, 85 man på hospital, mest magåkommor, Äfven 150 mindre sjuka, i fronten hafva vi 450 man, emedan det vid trossen och bagerier behöfs folk. Ifrån i dag hafva vi fått 2 st bröd om dagen, hittills har det endast beståtts 1 st, och arteller hafva anländt, så den förderfliga kokningen i fältflaskor tagit slut. Se så, nu har jag redogjort för allt som rör oss och kan intressera kära far.

Det var glädjande att barnen äro friska, snart börja väl äfven småflickorna ropa på pappa, och bara de lära sig det tydligt så kommer jag väl hem. Käraste min Mary, var ej ledsen öfver att du ej kunnat skicka mig något med Hasselblatt. Du kan vara fullt säker på att jag har allt hvad jag behöfver, utom halfpels, och en sådan kan jag få af de öfverflödiga soldatpelsarne. Det enda som jag dessutom skulle önska mig, vore en topp socker ty derpå lida vi stor brist, men den blir troligen snart afhjelpt. Unge Allenius kom för en vecka sedan på läsalett, som det tros i magsjuka, af alla våra sjuka har endast en dött. ~~Willas~~ ber helsa så mycket till alla, han är så frisk, som han ej varit på långa tider. Adieu min egen älskling, tacka mamma så mycket för hennes bref, och helsa kära far, samt släktingarne på andra sidan Åbo. Håll modet uppe, och skrif ofta, det är allt jag ber dig om. Många kyssar till alla mina små barn och till min Mary

Eugène